

Surt el divendres

Canuda, 15, pral.

LA TRALLA

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per las aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en materias religiosas, políticas y socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSAMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

Número extraordinari

El número pròxim serà extraordinari al objecte de commemorar la inoblidable data del 11 de Setembre de 1714 y á la memoria dels valents que donaren la seva vida per la llibertat de la terra.

Constará el número de 12 planas figuranthi interessants gravats y escullidissim text, á cárrech de notables artistas y escriptors.

Publicarém curiosos documents de la época y ressenya de fets històrichs de molt interès, ademés d'altres treballs en demostració de la existencia actual de la personalitat catalana, estadísticas y datos concrets referents á la exportació, importació, tributació, etz de Catalunya en l'actualitat, á fi de desfer mals entesos que serveixen d'arma als enemics de la Pàtria. Aixís mateix inserirém biografias d'alguns dels defensors dels drets del poble en las épocas passadas y retrats corresponents.

Aquest número costará 15 cèntims y sortirà el dissapte dia 9, tant per esser festiu el dia 8, com á fi de publicarlo més aprop de la data que commemorém.

CASTILAS Y CATALANS

VII

El fet es de lo més xamós que pugui imaginar-se.

Anavan en un tranvia alguns dels nostres amichs redactors del simpátich confrare Joventut sense poguer seure á causa d'estar ple'l tranvia. Ja fcyá una estona que anavan aixís, quan á un d'ells se li ocorregué contar el nombre de passatgers que seyan, resultant que en una banda encare'n podia seure un.

Doná la coincidencia de que'l primer lloch l'ocupava un elegantíssim militar de aquells del vestit blau que crech que son de caballeria.

L'amich redactor de Joventut, ab la finesa que'ls caracteriza, va atansarse al militar y li digué:

—Vol fer el favor d'enretirarse una mica?

El militar se'l mirá mitj ribent.

—Li dich si vol fer el favor d'enretirarse una mica!— torná'l nostre amich.

—Una mica, una mica?— respongué'l militar. —Una mica, ja, ja, aunque quiera usted un mico, ja, ja, ja.

El nostre amich se'l mirá ab tota la llástima que va poguer y tot asseyentse li va dir ab una gran serietat:

—Dispensi, el mico es vosté.

Y llavors fou tot el chor de redactors de Joventut que varen fer al unísson: Ja, ja, ja. Y'l militar se quedá molt mocat sense gosar á respondre ni una paraula.

A continuació transcrich al pen de la lletra un epissodi que m'envia'l company F. Puig y Cnadrás, que diu aixís:

"Perque's vegi allá hont arriba la cultura, la decencia, la vergonya, la dignitat, la caballerositat y la hidalguia de que blasonan á crit de drapayre ó de venedor ambulants els enemics de Catalunya; aquets que tot lo dia y á totas horas no paran mientes en desferse en impropis contra'ls catalans, tractantlos de *perros* y *mal nacidos*, mentres que no saben treures la miseria y la fam de sobre, si no's fican á casa nostra á omplirse las butxacas, com lladres famelichs d'or amparats per qui deu protegirnos y defensarnos.

D'aquesta gent vaig á explicar un fet verídich, un fet real, confeccionat ab un cinisme y un descaro impossible de descriures.

En un dels establiments dels més acreditats de lleteria y xacoleria situat en un dels principals carrers de la nostra ciutat, s'hi presentá fa uns quants dias un... tipo bastant ben trajejat, molt planxat, coll desmesuradament alt, punys á la última moda, ermilla de piqué, borceguins de xarol, un panamá de primera posat á la negligé, las mans enguantadas, de las que hi penjava

un elegant bastó; en fi, un perfecte *gentelmen*.

En lo referit establiment hi havia duas ó tres personas, entre ellas un servidor de vostés. Entrá'l mencionat subjecte sense saludar á ningú. La filla de la casa, que era la que servia als parroquians, estava entretinguda servint á un dels tals, quan se va girar esporuguida pel soroll que armava'l

L'eclipsi

Aquest eclipsi's veurá el dia que, sense llana,

á ne'l poble catalá li dará'l gust y la gana.

subjecte en qüestió ab las mans, semblava que *pique* al vigilant; se coneix que devia ser quefe de *claque*.

La noya s'hi presentà, devant de semblant cortesia, tan prompte... com va estar llesta de lo que feya.

—Vosté dirá qué vol pendre.

—No la entiendo, hable V. cristianamente. (.....)

—Era castila; ja deya jo! La noya se'l mirà ab curiositat com qui veu per primera vegada un animal raro.

—Ustet dirá qué es lo que vol prendre— li va repetir ab sorna la noya.

—Sirvame un desayuno— va respondre'l castila ab tó autoritari; jadeu Neron.

—Ma de desir el que quiere.

—Usted misma, usted misma.

—Quiera cafe con leche, chocolata cuan melindros, biscuitos de la reina d.....

—Nó, nó, tráigame eso que ha dicho, café con leche y un panecillo.

—¡Ay gracias a Deu!

—¿Qué dice?

—Nada, nada.

Se li va servir al castila lo que havia demanat y... no más turbaba el silencio que el tic tac del reloj y el ruido que hacian las mandibulas del castila (sistema Liberal).

Quan va estar llest (que va esser molt prompte) va fer una senya a la noya que'l mirava, tal vegada estranyada de veure devorar ab semblant velocitat.

—¿Cuánto es?

—Trenta centimos.

—Bueno... mire V. (aguántinse fort pera no caure) haga V. venir un muchacho conmigo hasta mi casa, que es aquí en la plaza en la plaza del Pino, y le pagaré eso, pues me he descuidado el monedero (!).

La noya va tenir suficienta inteligencia pera comprendre que ab *desgracias* de aquesta mena tothom hi està exposat, va cridar al aprenent y va dirli:

—Ves ab aquest senyor, que t'ha de donar trenta céntims.

—Sí, hasta aquí a la plaza del Pino, — va repetir el castila.

—Ah! m'havia descuydat de dir que aquest establiment es a 30 segons de la plassa del Pi.

Francament dech dir que interiorment apostava doble contra senzill que'l tal.... *milord* no pagaria, y vaig voler esperar la tornada del aprenent pera veure si m'havia equivocat.

Va passar un quart, mitja hora, tres quarts, una hora! y l'aprenent no tornava; cansat d'esperarme, me vaig despedir prometent tornar l'endemà pera sapiguer el desenllas d'aquella aventura.

Vegis lo que conta'l mateix aprenent:

—Quan vam sortir d'aquí va dirigir-se'l senyor cap a la plassa del Pi, però no va ficar-se en cap escala com jo esperava, molt al contrari, puig s'encaminava cap al carrer dels Banys, cosa que'm va estranyar y no vaig poguer menos de dirli:

—¿Escutxa ustet; no disa ca viu aquí a la Plasa...?

—Bueno, sí... un poquito más pa allá— va contestarme extenent lo bras cap al carrer de Fernando.

Vaig arronsar las espatillas y vaig pensar que la qüestió era que no'm fes fer el camí en vá, puig no sé perque'l cor em deya que aquell... *marqués* no'm pagaria ab tot y esser tan ínfima la quantitat que tenia que satisfer.

Vam crisar carrer del Banys, Avinó, Escudillers, Gignás, y en una portalada hont hi trevallava un *Zapatero remendon* se deturá y'm va dir que m'esperés que anava a buscar els cuartos.

Al cap d'un quart d'espera torná a baixar y... (aguántinse fort) va dirme:

—Oye, vuelve a las 12, que ahora mi señora no está, y entonces te daré lo que te debo y 20 céntimos para tí (!)

¿Qué'ls sembla? ¿Volen més cinisme? ¿Volen més barra?

¿Saben qué va respondre la mestressa del referit establiment? Paraules textuales:

—Que'ls vingui a pagar ell, puig si té ganas de pagar ja vindrá.

Han passat duas setmanas; me sembla que tenia prou temps pera venir a cumplir com *caballero*; pues ni por esas, no se n'ha vist ni la pols...

Per la transcripció
GNOM

L'eclipse

No hi faltu a las torratxas aneu als puestos més alts, acudiu a l'hora justa al ball cim del colomar y espereu veure l'eclipse ab el vidre enmascarat.

no permeteu que s'escapi als vostres ulls un detall; s'ha de veure'l sol que's tapa una estoneta, un instant, per després... quedar com éram y ab una mascara al nas, pero tot això no importa, l'eclipse s'ha de mirar com una cosa molt rara que no passa casi may, jen un país que's eclipses per enter l'han eclipsat! si aquí s'eclipsa la vida, si aquí s'eclipsa'l treball, si aquí s'eclipsa la ciencia, si aquí s'eclipsa en total tot lo que pot eclipsarse y es d'alguna utilitat, ¿y tenui per cosa estranya lo que'ns passa a cada pas? Aquí tocant lo polítich hem vist l'eclipse total de la conciencia dels homes que venian predicant unas doctrinas molt sabias que'ns havien de salvar, eclipsant per fi de festa fins el tros de llibertat que'ns quedava d'allavors que'ns varen colonisar, y avuy aquesta colonia que se segueix explotant, ja ni casi pot dir faya, ja no pot donar un pas de lo anémica que's trova y lo oprimida que està pels eclipses que experimenta de la seva propia sanch, destinada a omplir el diposit del biberó nacional. Si mireu a Barcelona, la nostra pobra ciutat, blanch del odi y de la enveja del centralisme farsant, citaria cada eclipse que faria tremolar: hem vist eclipsar la industria y'l comer en general, hem vist eclipsar pels homes vinguts a regenerar la importancia que teniam y'l pervenir y la pau d'una honrada classe obrera que sabia progressar: s'ha eclipsat pel municipi de la colla fraternal la administració perfecta, la justicia en tots els rams, al igual que la vergonya dels redemptors de secá, y are falta eclipsar l'ayre que tenim per respirar, perque no queda gran cosa, no queda res a eclipsar: el respecte, la cultura, la llei, la moralitat, la honradesa, la decencia, en fi, una llista molt gran ens han eclipsat de cosas a nosaltres catalans, ¿y encara pensém anarhi per torratxas y terrats a veure això del eclipse quan aquí se'n veuen tants? veure eclipsar la injusticia, veure eclipsar als farsants, veure eclipsar de la patria tota la xusma que hi ha, es aquest el gran eclipse que'ns ha de preocupar, ¡si convindria un eclipse! que... vaja, punto final.

PEP DE LA TRALLA

FILOSOFÍAS TÓXICAS

Un Lerroux en embrió

El bon viure ha tingut sempre feligresos. Jo'n soch un y no'm fa pas vergonya'l dirho. Però... ¡n'hi ha tantas de maneres de viure bé!... Aquí tenen en Lerroux, qui ab las sevas trassas ha conseguit a la fi el repós aburgosat que tant ambicionava. ¡Qui li havia de dir a n'ell que fa tres anys va fugir de Madrid fet un perdulari, aburrit de tothom y empaytat per un sens fi de deutes, qui li havia de dir que arribaria a constituirse, quan menys per las apariencias, en persona respectable! Donchs aquest bon viure d'ell jo no'l voldria a cap preu: viuria ab plé remordiment, cada cullerada de sopa'm fora com una mala beguda. Però no tothom es de la mateixa pasta. Avuy ja hi ha qui intenta pendreli las bridas y fins substituhirho. Aquest es l'Isart Bula.

Tots vosaltres coneixeu al Isart Bula, el modest empleat del Ajuntament per obra y gracia del Esperit de la tupinada, com a

constant propagador dels ideals revolucionaris. Sempre l'heu vist figurar a primera fila en els meetings ahont s'ha atiat al poble a la destrucció y'l pillatge. ¿Per quín compte ho feya? Ell ho sap y nosaltres també; per això'ns recordem de quan va anar a Manresa en el mateix vagó del allavors ministre d'Agricultura. Y es que l'Isart Bula estava destinat a serho el Lerroux de Barcelona; pero, hem de confessarho, no es tant destre com ell y per això va quedar-se a sota. Imagineuse, donchs, el fel que ha d'engolirse al veure pujar al seu contrincant y posar greix y lluhir ab destells de purpurina! Tot això son sagetas que li han agarbellat el cor, el cor d'un home com ell que, sino d'altra cosa, es esponjós, d'ambició y d'orgull.

Veusauquí perque are, que aprofitant la separació d'en Nakens de la Unió Republicana se nombra diputat per Barcelona, somriu ab sarcasme, escumejantli's llabis de la rabia mal pahida, retant desvergonyidament al qui fins avuy manava en totes las conciencias.

L'ideal anárquich no hi está pas per eleccions, y l'Isart Bula ha abogant sempre ab escrits y prédicas per sustraure de votar a qui li ha sigut possible, desprestigiant las Corts y malparlant dels que anavan a asseuerarsi. Per això'l que ara's fassi diputat sembla que hauria d'obrir els ulls als ilusos que l'escoltavan encara. Però no será aixís. També'n feya escarafalls del Congrés en Lerroux, y en el Congrés ha trobat la font de viure. El mal no es d'ells, es dels que lo escoltan. ¡Quants n'hi haurá que desenganyats de las paraulas dels diputats elegits en un moment de foguerada y llegint la proclama presentada pels radicals, s'apresarán a portar vots a las urnas esperansats sempre en el bon dir, que será eternament la perdició del home! Y no obstant, la proclama d'avuy es la mateixa del any 1903; solzament els noms son diferents, las promesas las de rutina.

L'Isart Bula, el que predica'l nivellament de la humanitat, anirà a lluhir la levita y a xerrar amistosamente ab els que s'espolsan l'ensiam ab la *qüestión social* perque vesteix y obre la gana. Y aixó per vergonya dels que fugint del foch se creman a las brasas.

L'Isart Bula aspira a una sub-jefatura ab la corresponent torreta. Per alguna cosa se ha posat sota d'en Nakens, al segon lloch de la candidatura.

Tot aixó, germans obrers, per vosaltres ho dihem. No es pas que com ell's volguem fervos seguir a la nostra banda ab retóricas de fullaraca que encisan els sentits però que's desfan al més petit cop d'ayre. Sempre os hem advertit citantvos exemples y ridiculesas dels vostres redemptors, os hem advertit ab cosas que podeu creure per vosaltres mateixos, que creu tothom y que creuriau vosaltres si os lliuressiu del engegament que os inutilisa.

¿Per ventura no hi heu vist anar gent de bona fé a las Corts y han hagut d'ablanir las sevas pretensions de nova vida? Donchs per qué heu de creure encara al primer que os enlluherni ab lo que tantas vegadas han sentit las vestras orellas?

Allunyeuse, donchs, de totes las sirenas y mudeu serenament. ¡Quin home no fora bo si s'avingués a meditar sobre sí mateix una sola estona! Y després trieu el benestar que os es de llei.

Hi ha dos camins: La política ab las sevas tenebrositats y drinchs de diners ab regalims de llágrimas. La autonomia, l'ideal feta llei per la Naturalesa, tot llum y ab la llibertat per lema.

Aquest es el nostre.

REDENA

Cobarts

¡Viva España! ¡Muera Cataluña!

Los catalanes son unos hijos de p...

¿Han llegit? ¿qué'ls ha semblat? Aixó es lo que cobardament se planta per las parets, es deixa en els vagons del tren y s'enganxa als mingitoris.

No'n tenian prou en dirnos *hijos espúreos, locos, egoístas*, etc., etc., sino que veyent que'ns en reyam, perque sabut es que brams d'ase no pujam al cel... perque si no los que'ns fan fástich ens farian llástima, s'han atrevit a trepitjar la honra no tantols dels catalans, insultant a nostras mares...

Donchs be; per dignitat, aquí teniu una resposta (encara que no us mereixeu ni tant sols la tinta), y no com a catalanista, sino com a catalá que soch, com a fill d'una mare catalana.

Heu de saber que la dona més humil de Catalunya es mil vegadas més honrada que totes aquestas figuras *pornográficas* que sobre las taulas dels cafés cantants embruteixen al públich ab sas ridicolas *patatas*... Y heu de sapiguer y entendre, si es que no ho enteneu per lo dur de vostre cap, ho podeu molt ben veure, que'ls catalans preferim un ofici, per baix que sigui, avans que anar pel carrer reganyant las formas ridicolament com fan els vostres *ídols*; ¿m'enteneu?

Y perque no digueu que sols contesto ab paraulas, allà van provas que podeu comprovar: Madrid, segons las estadísticas, l'any 1904 va tenir un 26 per 100 de fills illegítims... Barcelona un 6 per 100. Are treyeu consecuencias; ¿a quín poble's poden aplicar més be las vestras paraulas? ¿Qui es capás d'afirmar que l'autor dels paperets tan cobardement escampats ha conegut may a son pare? Puig me sembla que si fos aixís ja no s'atreveria may a insultar l'amor maternal, perque sabria qué cosa es. Y a més d'aixó, ¿ab quín motiu té dret a insultar al poble que'l manté? ¿Ab quín fi s'ha atrevit a insultar als que a més d'afartarlo, permeten que'ns encomani sos vicis, que a ponent vesan y que aquí ja no podem aguantar...? Y prou. Seguiu per aquest camí, que a pesar de tot es el millor per nosaltres, perque aixís com els pagesos sols varen treure la filoxera dels ceps, nosaltres la sabrem treure de tot Catalunya arrebaissant fondo y plantant vinya nova.

FREDERICH ROIG RIBAS

Pera 'ls federals espanyols

adherits a l'Assamblea de Madrid

Aixís com la major part dels federals han comprés, al deixar d'assistir a la Assamblea de Madrid, que un partit qual base es l'autonomia no es lògich que estigui baix las ordres d'un organisme central director y menys a la capital d'Espanya, en un mediciat per l'ambient centralista y ahont ben pocs federals hi deuen haver, n'hi ha també d'altres que s'adheriren a dita Assamblea prestant acatament a un organisme central elegit per una representació ficticia, puig ben sapigut es que'l major núcleu del partit federal es a Catalunya, y aquest se va abstenir d'anarhi, pera no ser ofegat a la Assamblea pels delegats d'altres regions, ahont el partit federal te escassissima forsa.

No cal dir que aquests últims foren els preferits per *La Publicidad*, quin diari publicava contínuament tots els articles y manifestos ab que'l Consell Nacional atacava a la majoria dels federals de Barcelona.

Aquest sol dato ja indica ben clar la diferencia que hi ha entre uns y altres. Jo sempre que veig que'ls unitaris de *La Publicidad* demostran parcialitat a favor d'una part, instintivament ja m'inclino a n'els contraris.

Pero en el cas actual hi ha l'aggravant de que el Comité Regional dels *federals espanyols* (com ells mateixos s'anomenan) s'enreda ab els nacionalistas y aquestas cosas, francament, no m'agrada deixarlas passar.

Diuen els firmants de dit manifest, que *els nacionalistas migradas libertats acceptarian de institucions incompatibles ab la dignitat humana*. En primer lloch tingui entés que nosaltres no demaném que'ns donguin res; lo que fem es EXIGIR que se'ns torni lo que se'ns ha prés; no fem una petició; exigim justicia; no demaném una certa quantitat, petita ó gran de llibertat, sino que volém se'ns reconeixi el dret que tenim pera pendren tota la que vulguem; no pidolém una racció, petita ó gran, sino que exigim ser amos de la nostra, per poder nos fer el plat nosaltres mateixos, augmentantlo progressivament; no reconeixém a ningú el dret de tassarnos llibertats, sino proclamém que ha de ser solzament la voluntat del poble catalá, erigida en suprema llei, la que ha de pendre tota la llibertat que desitji. En segon lloch, tinc de manifestarli que, tant jo com la immensa majoria dels nacionalistas, som més republicans que'ls firmants del manifest ja que, aquests no troban en la monarquia més inconvenient sino que es *incompatible ab la dignitat humana*; mentres que nosaltres la aborrim, no solzament per sa incompatibilitat ab la humana dignitat, sino perque ha actuat de butxí de la llibertat de Catalunya. Si algún dia se pogués inventar una fórmula de monarquia que no fos incompatible ab la dignitat ells tal vegada serian monarquichs, jo ¡may! ¡may! ¡may! perque entre ella y el nacionalisme s'hi interposa la sombra d'en Casanova, lo cap d'en Moragas exposat en una gavia de ferro al Portal de Mar y tota la sanch catalana vessada a

Barcelona en 1714 ab la que ofegá nostras sagradas llibertats el rey Felip V, quinze voltas lladre, com li ha dit en Francesch Mateu en una de sas hermosas poesias.

Diu també'l manifest: *Raquitica seria nostra concepció per la autonomia si sols la volguessim per la regió històrica ahont hem viscut y vivim*. Aixó va també per nosaltres, y, per lo tant, hem de contestar.

¿D'ahont han tret que'ls nacionalistas sols volém l'autonomia pera Catalunya? ¿Qui'ls hi ha dit que som enemichs de l'autonomia de las demés nacionalitats ni d'Espanya ni de fora? Nosaltres que no reconeixem en ningú el dret d'intervenir en lo nostre, volém ser consecuentes ab nostre principi, no pretenent intervenir en el govern d'altras nacionalitats; perque, pregunto jo: es que ellas volen ser autònomas? ¿Per qué no treballan per serho? ¿Es que ellas no ho volen ser? ¿Donchs ab quin dret podem exigir nosaltres que se'ls imposi un sistema de govern contrari á sa voluntat, que, com autonomistas que som, reconeixem que ha de de ser sa única soberana llei. Si nosaltres partim del principi de que CAP POBLE TE DRET A IMPOSAR SA VOLUNTAT A CAP ALTRE POBLE, no podem obligarlos á que acceptin una autonomia que no donan cap senyal de desitjar.

A las regions d'Espanya que han treballat ó treballan pera conseguirla fem tot lo possible pera ajudarlas. A n'el número avantanterior á n'aquest en un article titolat "Lo de Bilbao", surtia á la defensa dels nacionalistas viscains, insultats y calumniats pels intranzigents inconsútils, y protestava del absurdo crit de *Muera Viscaya* ab que's volia ofendre sos patriòtics sentiments; y en el número 90 també d'aquest mateix setmanari en vaig publicar un altre titolat "Cartagena 1873—Odessa 1905", en el que sortia á la defensa dels cantonals de Cartagena, qual article vaig tenir el gust de veure reproduhit en el periòdic *La Bandera Federal* de Cartagena.

Respecte á las nacionalitats de fora d'Espanya podem dir exactament lo mateix. En nostre poder tenim cartas de Polonia manifestantnos haver vist ab molt gust nostre número de 11 de Setembre del any passat, en el que vam publicar un gravat (que fou denunciat) que feya referencia al esclavatge que sofreix dita nació, no sabent pas com dit número va arribar á tan llunyanas terras. Ademés els diaris de Cuba han publicat articles, honrossíssims pera nosaltres, referents á nostre número en commemoració de la proclamació de la seva independència; y are últimament, distingidas personalitats del catalanisme han rebut targetas postals dels nacionalistas Tchecs ab un germanívol autògraf que diu "Els catalans de Bohemia als bohemis de Catalunya," pera donar á entendre que l'ideal nacionalista es un ideal universal.

Y encare no hem parlat del missatge del antic Centre Catalá als nacionalistas irlandesos, ni del de la Unió Catalanista á n'en Kruger, ni dels centenars d'articles publicats en la premsa catalanista apoyant el moviment nacionalista d'altras regions, tant d'Espanya com de fora d'ella.

Després de lo dit pot haverhi ningú que pugui sostenir que'ls catalanistas sols volém l'autonomia pera Catalunya, y que nostre nacionalisme es exclusivista?

MARCEL RIU

ACCEPTO LA CONTROVERSIA

Al Sr. Isidro B. Moreno

Molt senyor meu: Lo dissapte dia 26 de Agost, ó sia l'endemá d'haver sigut publicat lo meu article ab lo títol "Als obrers catalans, en aquest mateix setmanari, vaig rebre una carta escrita en castellá y firmada per V. invitantme á una controversia pera discutir el tema "Lo Catalanisme es burgés". Com sia que no coneix á V. y en la seva carta va descuydarse de posarhi la seva direcció pera poguerli contestar si accepto ó no la controversia, me veig obligat á ferli á sapiguer la meva acceptació per medi d'aquest valent setmanari nacionalista, ahont va ser publicat dit article.

Diu V. en la seva carta:

"El catalanismo es eminentemente burgés, y voy á demostrarlo con un solo artículo si acepta V. la controversia, pero estoy seguro que no la aceptará, como seguro estoy de que el burgés lo paga para defenderlo."

A poch á poch, senyor Isidro B. Moreno; V. menteix descaradament, y consti que no m'hauria atrevit á dir semblant paraula si V. no hagués tingut la barra de dir que *el burgés me paga para defenderlo*... suposo, donchs, que estant segur, com diu que está, de que'l burgés me paga pera defen-

sarlo, no tindrà cap inconvenient, un cop acabada la controversia que jo accepto, de sostindre una polémica ab jo, y aixís V. podrà dir lo que tinga á be inventarse y jo podré defensarme de la vil calumnia que acaba de posarme.

Deixém aixó per un altre dia y passém á lo de la controversia.

Quedém, donchs, que jo la accepto ab la condició que V. la vol, ó sia ab un sol torn pera cada hù, comensant vosté que la proposa.

Com sia que V. en sa carta m'insulta, crech per demés acabar la present de la manera que acostumo á ferho; per lo tant, sols tinch que dirli que estich á la seva disposició.

RAMON AMORÓS ESTEBANELL
(obrer)

Vilassar de Mar 26 Agost 1905.

Celadors ó Brigadas

En els bons temps dels cacichs existia al Ajuntament un cos molt numerós de celadors que era font inagotable d'empleos: servia pera justificar nóminas que cobraven gent que la seva feyna era tant sols anar á buscar á primers de mes els 18 duros y ser socis casi tots ells dels cassinos caciquistas; aixó, si be era molt anormal, era fet per un Ajuntament que ningú'l votava y nostra era la culpa si aixó succehia. La marxa de las cosas varen dur la supressió de dita plaga, pero ara ab lo de las brigadas ne va sortir una altra molt més grossa.

Ditas brigadas foren creadas pels cacichs á la moderna ó republicans de pega, que ab sas prédicas de moralitat (que no hem vist) y ab l'engranall del candidat obrero (que ara tirarán á l'aygua), se possessionaren del Consistori y han substituït el nom de celadors que avans tenian els cacichs pel de brigadas.

En la sessió del dia 17 s'hi veyá entre'l públich una bona part dels individus de dites brigadas, haventhi entre ells molts senyorets que son els que prenen el pá als veraders obrers. En la esmentada sessió's retrataren de cos enter els edils (dits republicans) pares de la criatura, puig al fer la ferma campanya que feren á favor de las brigadas demostraren que precisament lo que volen es que no marxín las cosas claras.

Qué menys se pot demanar que pera millor claretat cobri cada qual pel concepte que li pertoca? Aixó es precisament lo que no volen que sia els que tenian dit y promés serian un model d'administració, donchs tancantlosi aquesta porta ¿ahont colocarian als incautes de la *Casa del Pueblo*? (Q. D. G. y en Lerroux).

En la sessió de març digué'l senyor Giner que si suprimían las brigadas, se debía fer també prestar servey al carrer als guardias municipals que están destinats á altras feynas distintas. (Aixó s'ho va escoltar molt fresquet el senyor Lopez, á qui desde ara cedeixo la paraula, per més que ja sé que no contestará).

Lo senyor Moles també digué que aixó portaria desordres en los serveys. Sens dupte, *creu* que molta gent fa molta feyna; sent aixís que l'un per l'altre no's fa res, y no tinch inconvenient en demostrarli que lo que sobran son empleats.

Es molt edificant que tot un Alcalde de R. O., ó sia que no ho es per la voluntat popular, se miri'ls interessos del poble y vulgui sanear els serveys de tota gent inútila y trobi la oposició entre'ls que's diuen veraders representants del poble. Si'l Batlle no's canja y tira al dret sense por, veurém cosas molt més grossas, puig dins de la *casa gran* n'hi han molts, y obligará á que tothom se tregui la careta.

¿Quán despertará del tot aquesta massa incauta que fia sos interessos (puig interessos seus son los del Municipi) en mans de la rahó social Corominas y C.^a S. en C., Successors de Planas y Comas?

JOSEPH G. JENÉ

Històrich

L'altre dia á la missa fraterna del carrer de Corts un subjecte que ignorém si estava bo, després de dir que la *bandera catalana* era símbol de la *sinvergüenza* y del *fanatismo*, s'embranchá parlant de *los obreros sin pan ni abrigo* y altras frases que de tant sentidas ja fan fástich, y en un rampell d'oratoria *cursi*, *huera*, com aquella que usavan els del 69, ens va fer sapiguer que tot aixó s'arreglaria proclamant la República y obehint com á bens al ilustre (?) Salmeron, y als no menys ilustres Lerroux y Junoy, *quienes llevarán la revolución*.

Un jove d'aspecte simpátich que hi havia á la mèva vora va esclafir á riure. Jo vaig mirármel de cap á peus, admirant al ensemple el seu valor de posarse á riure en aquell lloch ahont las ideas dels altres son respectadas á cops de cadira, y no vaig poder estarme de dirli:

—Jove, si estima la pell no rigui ni digui res aquí dintre, que si'ls *pessas* y *pinxos* de la casa se n'adonan l'atropellarán... fraternalment.

—¡Oh! no puch ferhi més; es tant el fástich que'm fan aquestos vividors que fins me fan riure. Figuris—segui dihentme—que parlan dels obreros que *ni camisa llevan*, y en cambi ab lo que gasta D. Alejandro ab una camisa sola podrian comprarne quinze de duas pessetas cada una.

—¡Redeu! de 30 andolas las gasta'l redemptor?

—Tal com ho sent, y que las compra de sis en sis, de seda fina y confecció extra.

—No pot ser, vosté exagera.

—Que exagero? donchs miri, jo li vaig pendre la mida del coll, gasta'l 47, y jo las vaig cobrar nab sobre nab: total 36 duros per sis camisas, botiga de Fulano... carrer de Fernando, etc., etc.

¡Ah! y'ls mocadors de mocar també de seda, *pues los de hilo le dañan*. Vegi donchs á quants *hambrientos* no hauria pogut auxiliar comprantlas de 10 rals ó 3 pessetas, que son del preu que las gastém els que per viure hem de treballar.

—Pero miril per aixó pobre Lerroux, que vermell que está, segurament que de sofocació per la vergonya que deu ocasionarli al sentir que *hay obreros sin camisa*.

—Y ca, home, aquesta vermellor deu esser del xampany que li fa la puja.

—Be, be, mentres ens portés la *revolució* que ha de conduhirnos á la República, tot aixó li podriam perdonar—vaig contestar jo fent el sonso.

—Miri, jove, vosté encare confia, y créguim, no's fíhi d'aquesta gent, que la única revolució que poden fer ja fa temps que la fan... ab *forquillas*, *talls de llagosta* y *cuixas de gall d'indi* que paga'l poble que bada.

Y com s'anava engrescant aixecant una mica massa la veu, vaig dirli.—Abaixi la veu que si'l senten li dirán *jesuita*, *clerical* y *retrogrado*.

—Be, aixó ho dirán pero no ho probarán, perque tots aquests que xerran no son capassos de discutir ab els que sustentan ideals tant avensats y liberals com els que jo sostinch.

—¿Que potser es... y no deixantme acabar me digué resolutament: soch nacionalista de tot cor. Ja ho sab.

—Company, tòquila, vaig dirli ab entusiasme.

—¿Que també n'es vosté?

—Ab tota l'ànima; y dels reconsagrats.—Y las nostras mans s'estranyeren ab tota efusió, ab veritable fraternitat.

—¡Ja ho veu, me digué (després de dirnos el nom y oferirnos respectivament el domicili, la *bohordilla* que diria en Lerroux) si n'hi ha de feyna á fer!

—Verdaderament n'hi ha molta, pero que vol ferhi si'l rey Herodes en va deixar tants.

Y marejats del tuf de llana que's respira dintre aquella cleda, surtírem al carrer y mirárem simultáneament aquella fatxada raquitica, tant raquitica com els ideals que la sostenen, dihentme'l meu company.

—La obra del nacionalisme ha d'esser avans que tot obra de cultura, d'educació social, puig d'aquí depén la salvació de Catalunya y dels seus fills.

—Té molta rahó, vaig contestarli, l dia que tots els catalans pensin per compte propi, l dia que l'esprit de verdadera llibertat sigui comprés per tots y cada un dels individus que informan la colectivitat catalana, aquell dia'ls vividors que ab l'esqué de una República engatussan als inconscients, serán foragitats per lo mateix poble que avuy els segueix, víctima sempre dels maquiavelismes hipócritas dels governants de Espanya.

Cultura, educació, ilustració aquesta ha d'esser avuy per avuy la nostra deria dintre'l poble catalá.

Y esperansats de veure jorns millors per nostra patria'ns despedírem animosos convensuts de que'l triomf més tart ó més de jorn será nostre, ab una forta encaixada y encoratjatnos mútuament ab els mots de avant... avant sempre.

UN NACIONALISTA REPUBLICÀ

El nou pervindre

Al jovent catalá

Nosaltres que som el novell planter, els que en nostre fons abriguem tot un cor d'ànima catalana, nosaltres que som el *nou pervindre* de Catalunya, y que encar no abriguem las ambicions políticas, sino que encar que joves, coneixém l'amor patri el més dols dels amors, fugim dels mals pastors, y aném á paratje segur.

En las eleccions se disputan las actas de diputats, no perque el qui la guanyi defensi els drets del poble y l'individu, sino per ambició els uns ab els altres y las ganas de menjar la *sopa boba*.

Eixas ambicions en nosaltres no han de naixer: Las nostres ambicions únicas han d'esser el de poder arribar á adquirir els drets de Catalunya, la Autonomía vida dels pobles.

Y l'Autonomía arribará si nosaltres que som el pervindre nou ens ajuntém tots á una sola forsa pera donar l'últim esforç y fer abaixar el cap de tots els vividors que enganyan, fent callar als que son deshonra de Catalunya.

¡Jovent catalá! Ja que som el nou pervindre y estém plens d'esperansas, doném un bon exemple als embaucadors y als ignorants fent que vegin la prosperitat de Catalunya que ab nostras forsas l'haurém feta torná rica y plena.

Si jovent á la lluyta, puig que *lluytar es vida*.

LLUIS FABREGA AMAT
(16 anys)

Un remey

D'entre'ls treballs que's portan á cap pera la propagació dels nostres ideals el que ha de resultar més fructífer es, sens dubte, el de crear ab profusió Escolas catalanas. Aixís ho entengueren els bons patricis que contribuiren á fundar las que tenim y aixís segueixen entenguentho els que, ab llurs estipendis ó ab treballs no remunerats, ajudan al bon funcionament de las mateixas. Pero desgraciadament, si hem de jutjar per els fets, no son pas molts encare'ls nacionalistas que concedeixen tota la importancia que's mereix aquest punt tant essencial en l'espandiment de nostras doctrinas.

Es evident que, pera la salvació de nostra Catalunya, s'imposa'l canviar els sistemes d'ensenyansa anti-naturals y despòtics que ja fa massa temps sofrim per altres que s'adaptin als moderns avensos pedagògichs y que estiguin en armonia ab nostras necessitats; pero aquest cambi tant saludable no's l'otorgaria may el Centre: l'odi intemperant que sent contra las nacionalitats naturals li privaria sempre de fer res que pugui portárloshi ni un alé de vida; y, per altra part, ja hem vist que l'esforç que realisa'l Nacionalisme catalá pera contrarestar els anorreadors efectes que'n ocasiona la impericia ó mala fe dels llogistadors d'Instrucció pública resultan insuficients: l'esfera d'acció que poden abarcar las Escolas catalanas es relativament limitada y casi's podria assegurar que no traspasará de Barcelona y qualsevol població de més ó menys importancia.

Y mentres tant s'irán provehint las Escolas públicas de mestres castellans y de altres que no sentho ho semblin, y seguirán els noys de casi tot Catalunya sense aprendre'l nostre idioma, ignorant per complert la gloriosa historia de la terra que'ls ha vist neixer y casi sense entendre las explicacions que ab la *muy dulce* y etc., etc., hi farán els encarregats de castellanisar al nostre poble.

¿Quin remey ens queda pera apaybar aquestas ponentadas que continuament van destruintnos els homes de demá? Nosaltres creyém que'l més efícaç que per are podem posar á la práctica es el de fer mestres de estudi catalanistas pera que s'escampin per tots els indrets de nostra terra á exercir oficialment llur magisteri, sadollant aixís els cors dels tendres infants del sagrat amor á nostra mare Patria.

Tenim entés que la "Federació Escolar Catalana" ja ha comensat aquesta tasca, ajudant á pagar els estudis á un jove fermament catalanista, acte per cert molt lloable que ja voldriam veure imitat per altras entitats patrióticas, mes creyém que aquestas obras no s'han de deixar solzament á la iniciativa de collectivats, sino que han de brollar franca y espontáneament del entusiasme patriòtic d'aquells individus que's sentin ab prou forsas pera abraçar aquesta honrosa carrera y convertirse ab son exercici en els més fermes campions de la causa catalana. Per aixó'ns dirigim especialment als joves quals cors bategan al impuls de Patria y'ls exhortém á que reflexionin be'l

profitoses que pera Catalunya poden resultar llurs energies si las esmersan al exercici de tant noble carrera. Que s'hi fixin be, y si pot ser, que'n vinguin foras a fer companyia a n'aquest humil soldat de Nacionalisme que escriu las presents ratllas, el qual espera no més acabar els estudis del Magisteri que son amor a la Patria li ha fet comensar pera anar-lo a exercir encare que sia a la més rural de las poblacions de Catalunya.

HOSTOLENCH

Mercés

CARTA OBERTA DIRIGIDA AL PÚBLIC

Dono las mercés per la present a quants companys, amichs y demés personas s'han interessat en favor meu durant la condempna que acabo d'extingir, ó m'han honrat ab la seva visita pera mitigar en lo possible la lentitut de las horas passadas en la soletat d'un calabós.

De tot cor agraheixo las provas de solidaritat, companyerisme y apoyo, aixís moral com material que de tots tinc rebudas.

Tantdebó que pogués un dia demostrar el meu reconeixement ab actes, encare que no en cas igual, no solzament a vosaltres en particular, sinó a tota la Humanitat! Mes ja que avuy sols puch expressar de aquest modo la gratitut que sento, rebeu tots las mercés que vos repeteixo al sortir de la presó, pera correr a estrenyarvos las mans ab tota llibertat y sense ferros que'm fagin nosa.

Vostre amich y servidor,

MIQUEL PUIGDELLIBOL

Mataró 20 Agost 1905.

CASTANYAS RURALS

BROSSA DE VALLS

A D. Gonz...zalo

Senor D. Gonz...zalo: (no li llamo Canals perque los catalanotes no lo confongan con una regadera); a V. le han ensarronado de valiente, y parese muy mentira que no comprenga que el coben Indalesio, Ballesté (nostro rey), Muchelis el trompa y cuatro pelagatos que no ennomeno, solo li cantan cansiones del chénero chico, perque's despregui del dinero que puerta en las buchacas del caleco.

Dise el coben Indalesio que V. era muy de conocido en Valls, y ha hecho muy por el distrito, y me estraña muy que yo no me haya entirado de res.

Los catalanotes creyo que le estan molt agrauidos, por haber sigudo el único diputado de Cataluña que votó in el Congreso la ley de los alcoholes, que's ha tirado a la miseria. Los catalanotes ray no haga gens de caso.

V. procure afatar al Indalesio, que al capo de abajo li pagará en la misma calderilla que li ha pagado Pere Pega, Palau, Plana y otros que encara bailan en la cuerda esperando quien puede donarlis mes profit.

El tiempo para responder.

Y cuando li hagan l'enterro a Maura li desirá los desenganys que ha tenido en el distrito de Valls.

Ya cal que esté molt agrauido al Gobierno, perque ya ve V. que encara tinemos el alcalde carlista que a V. li agrada tant.

Poro mi parese que's lliberales y el gobernador se lo han rifado solememente (¿eh, si'l xafo?) y que vays... expressions a Silvela y a Martínez Campos.

ALSA-PREM

25 Agost 1905.

LLIBRES

Ha sortit: *La Pera de Plata*. Biblioteca Popular L'Avenç. Primer accésit en el concurs de Novelas.—Miquel Roger.—Preu: 0'50 ptas.—S'han tirat 100 exemplars ab paper satinat a 1 pta.

Malgrat el molt temps transcorregut, encare no s'ha rebut en aquesta Redacció cap noticia relacionada ab la sollicitut que LA TRALLA presentà al Ajuntament d'aquesta ciutat, demanant que'l nom de la *Plaza de Palacio* sigui substituït per el de *Plaza de la República de Cuba*.

Desenllás

Este automóvil mamá veyeu com acabará.

La *Correspondencia de España* diu que Cuba, d'ensá que no pertany al Estat Espanyol, se siente cada día más española.

Ja ho crech!

Per aixó's catalanistas treballém tant.

Pera posarnos en condiciones de sentirnos, com els cubans, cada día más españoles.

El Centre Autonomista Fivaller ha remés a tots els Ajuntaments y Diputacions de Catalunya una molt ben redactada y enérgica circular invitantlos a la protesta contra'l perill ab que's governs de la meseta amenassan a Catalunya.

Sentim no poder publicar dit document per manca d'espai y felicitem al Centre Autonomista Fivaller per sa patriótica tasca.

Llegeixo en un diari castila que a las provincias vascongadas els noys no van a estudi perque no entenen als mestres, que son castillas.

Per suposat que's tals mestres deuen creure que's noys venen obligats a saber la parla castila y que a n'aquell que no sab respondre quan li preguntan, perque no ha entés res de lo que li han explicat, li deuen aplicar un carinyós palmetazo.

Que es del modo que va la ensenyansa oficial a Catalunya, ahont també hi ha un bon contingent de noys que fan campana perque creuen (y crech que tenen rahó) que per haver d'anar a estudi, no entendre lo que's diuen y rebre perque no saben lo que's han explicat de manera que res entenian, val més no acostarshi.

Y's castillas tant satisfets ab son adagi de la letra con sangre entra.

Llegeixo a *Las Noticias* del 25:

«Se supone que la plaza de Madrid está sitiada, ocupando el enemigo... etc.»

No feu bromas, castillas; deixeuvos de fer suposicions ab els globos que aixequen, perque lo que teniu de fer es preparar la esquena per quan hi hagi algun aixecament y l'enemigo vos espinyi's morros.

Llegim en el *Boletín de la Sociedad del Arte de Imprimir*:

«... Se acuerda contribuir a lo gastado por la Junta de defensa de los derechos del hombre, retirando, para en adelante, su adhesión.»

No compreném com havent presidit el *compañero* Herreros y actual de secretari'l senyor Román, socis y capitosos de la societat quin butlletí es el porta-veu, hagi pres aquest acort.

¿Potser perque hi va pendre part en Lerroux?

Nostre bon amich en Francisco Flos y Calcat, director del Col·legi de Sant Jordi, trobantse a Berga, que es la terra de las trallas, ne feu construhir una d'hermosissima que'n feu ofrena a LA TRALLA, la qual hem colocat en lloch preferent en el nostre local, no sols com a símbol, sino també pera mesurarlas al qui no fentli prou efecte las d'en VIC. y ME., vulgui venir a buscar rahons a casa. Remerciém al senyor Flos y Calcat la seva galant ofrena.

El *Liberal* diu que a la manifestació de que'l diumenge últim va ser objecte'l senyor Rodriguez Méndez hi havian 30.000 personas.

Nosaltres que hi assistirem, assegurém que no passavan de 2.000, y creyém que si'l Sr. Rodriguez Méndez se considera per alguna cosa hauria de rectificar lo dit per *El Liberal*, no consentint, per tant, que a la seva esquena's dignin bolas.

¿Saben perque en Roca y Roca no's presenta per diputat a Tarrassa?

Perque, segons se'ns diu, n'Alfons Sala li ha donat 20.000 pessetas.

A nosaltres no'ns estranya perque coneixém el panyo.

En Pere G. Maristany a ne la manifestació Rodriguez Méndez, reverent ex-rector de la parroquia de la Universitat, va dir que se necesitaba mucha osadía para hablar en aquellos momentos.

Oh, nosaltres ja ho sabiam que n'ets d'osado.

Ens consta d'ensá que vas tenir la osadía de fer retirar de cert establiment el nostre periódich baix amenassa de no acostarshi més si li tornavas a veure.

De *La Correspondencia Militar*:

«La Guardia civil de Cartagena ha prestado un buen servicio.

Cuando se disponia a embarcarse para Oran, detuvo a un camarero llamado Angel Cánovas, el cual con otros sujetos, robaron cinco mil (!) pesetas a unos viajeros de comercio.»

Després els catalanistas serán els primers de recriminarlos y de dir que sols serveixen per fer la por a n' En Lerruch. ¡Qué ingrats som!

Supliquém a las entitats catalanistas que celebrin algun acte se serveixin donarne compte a n'aquesta Redacció pera poguer publicarho en la secció de «Feyna Nacionalista.»

La Campana de la setmana pasada publica a la darrera plana un gravat representant un carro molt carregat que va per molt mal cami. En Montero Rios l'empeny.

En els bultos que figuran en el carro hi ha inscripcions explicant lo que representan.

Nosaltres n'hi hem trobat a faltar un que digui: «Cessantia d'En Salmeron.»

Llegeixo:

En el pueblo de Cederinos (Avila) los mozos divididos en bandos de casados y solteros, han sostenido una verdadera batalla campal a palos y pedradas.

Pela que son fraternos!

Que com ho se? Molt senzill: la fraternitat que p'er tot arreu traspuja la noticia ho indica prou.

VIC. y ME.

Cabrilis

Sr. Director de LA TRALLA.

Tinch lo gust de convidar-lo a la present festa major d'aquest poblet, que ha tingut la delicadesa de redactar els programas en català.

Tenim estiuhejant a un tal Serrallera, que es regidor fraterno menja capellans de Barcelona. Aquí no hi fa política, puig que sab que fora inútil. Are ha fet fer algunas obras a casa seva y ha fet posar en una font la imatge de Sant Joseph, patró seu, de rajola de Valencia. Y acabat vindrán a Barcelona a dir a ne's babaus que's escoltan que volen destruir la religión. ¿Quina consecuencia, oy? ¡son tremendos aquets fraternos barcelonins!

SERRAESPESA

Sant Joan Despi

Sr. Director de LA TRALLA.

Días passats se varen celebrar els examens dels noys de la Escola municipal, pero l'Excm. é ilustris-

sim Ajuntament fraterno se descuydà d'assistirhi pera presidir tan digna festa, deixant de cumplir ab un deber que la cultura del poble's imposa. ¡Pero que's importa a n'ells fer papers ridiculs devant de la població y de personas distingidas de Barcelona que tan dignament presidiren la festa suplint sas personalitats!

Res, ¡com que son els amos! sols s'esforsan en deixar mals recorts entre's ciutadans, tant en administració com en la ensenyansa.

¿No es ben trist que's que sentim goig pel progrés y per la instrucció, tinguém de soportar uns representants tan falsos y que deshonran a la república al titolarse republicans? ¡embusteros! lo que sou es uns sectaris a lo Lletget y C.»

UN ESTUDIANT

Premià de Dalt

Sr. Director de LA TRALLA

Seria bo que al senyor cacich republicà de camama, com a prova d'agrahiment, li fes enviar LA TRALLA ab motiu de la gran propaganda que fins en el municipi ne fa.

Satisfet de que li fem tant de bombo, y per alló d'aquella reixa, se volgué venjar de la comissió de obras, y convocà sessió extraordinaria pera castigar el gran crim que cometé en Santmartí d'haver arreglat una paret que un cop de rierada havia fet caure, y com que ell no está per Sants ni Santas, volgué portar a presiri a aquell Santmartí (enemich seu).

Ell, el cacich, prou havia regirat totes las lleys y códichs, pero com que sempre enten la A per la B, els regidors d'oposició li donaren una revolcada, que per poch li fa cridar «¡ladres! ¡ladres!» com en aquella altra célebre sessió.

Envihili, senyor Director, LA TRALLA, ja que ab un Barbut tan Barrut com aquest que tinguessim a cada poble, LA TRALLA, alabant al cacich, desseguiría faria una tirada d'un milió d'exemplars.

UN MADAR VERDÓS

Molins de Rey

Sr. Director de LA TRALLA.

Ultimo addio.—Abrassadas, gemechs y plors. Era que's despedian al dessota d'un codonyer del darrera l'hort de cal senyor jutge.

Si no fos perque vaig veure que encare eran verts els codonys, m'hauria cregut que s'estava cometent un furt. Siga com vulga, el cistellet li vas omplir d'una cosa ó altra. Jo ja vaig dirho: no hi devia pas anar pels codonys, me sembla més aviat per alguna altra cosa, perque de codonys madurs ja n'hi han en els teus codonyers d'allà rederall' rech vell.

Ja ho veus, Rius, ¡tot ve que s'acaba!

Me sembla que a la plassa de la Creu haurán perdut el municipal de punt que ab tu tenian, perque tot lo sant dia hi érats.

Llegidors. ¿No sabeu cap allà a la Riera, aprop d'hont passa'l tren?

Donchs allí hi ha un piset y si l'havet de menester alguna vegada li trobareu per allà.

SALUT Y PELAS

Cartera de Comunicacions

Facundo Via y Borrell.—L'article a que V. se refereix no es d'en Riu. Resposta: son regionalistas per are. Vosté no escriu pas malament el català com afirma.

A. G. Ll.—Quan s'ha rebut la seva composició ja teniam el número ple.

Ll. F. y A.—Es massa fort.

Agusti Pedret y Miró.—Grans mercés.

Artgus.—Va molt be, pero mirarém si hi cab.

(Quedan molts cartas pera contestar)

LA TRALLA

PERIÓDICH NACIONALISTA CATALÀ

Preus de suscripció

DINTRE Y FORA BARCELONA 4 PTAS. L'ANY

Tarifa pera Propagadors

Plech de 7 exemplars ordinaris setmanals.		
15	0'25	Ptas.
30	0'50	
60	1'00	
100	2'00	
	3'35	

REDACCIÓ Y ADMINISTRACIÓ

Canuda, 15, principal

Imp. LA REMAIXENSA, Xuclá, 13, baixos